

Deze terugkeer naar Paradise Now, het legendarisch experimentele Amerikaanse toneelstuk uit 1968, is ongemakkelijk. ***

Het resultaat is wel een mooi symbool voor de teleurstelling over de sixties-tegencultuur.

Van MIRJAM VAN DER LINDEN

Paradise Now (1968-2018)

Dans

Door Fabuleus. Choreografie: Michiel Vandeveld. 8/5, Stuk, Leuven. 12/5 en 13/5, Kunstenfestival-desarts, Brussel; 30 en 31/10, Brakke Grond, Amsterdam.

Op de kop af vijftig jaar geleden ging in Avignon Paradise Now van het experimentele Amerikaanse Living Theatre in première. Het zou een legendarisch stuk worden, over vrijheid en vrede. De acteurs gingen uit de kleren, rookten geestverruimende middelen en declameerden luide statements tegen kapitalisme, oorlog en hiërarchische machtsverhoudingen.

FOTO KURT VAN DER ELST

De Vlaamse choreograaf Michiel Vandeveld kijkt met dertien jonge acteurs en dansers van Fabuleus hoe de vlag er nu bij hangt.

En dat is niet best. De erfenis van 1968 is weinig hoopgevend, toont de terugblik waarmee het interessante waagstuk Paradise Now (1968-2018) begint. Gekleed in hippe sportmode beelden de jongeren in inventieve tableaux vivants, voorzien van korte teksten, technologische hoogtepunten uit (zoals de eerste iPhone), maar vooral veel politieke dieptepunten. Vietnam, Soweto, de Falklandeilanden, Rwanda, Srebrenica, Irak, Syrië: waar moet de generatie van 2018 haar hoop vandaan halen, heeft rebelleren zin? Je ongemak groeit.

Ook de hierna volgende bewerking van de oorspronkelijke voorstelling is, om andere redenen, ongemakkelijk. Het bijna extatische rennen, springen, schudden en betasten - veelal in een cirkel, symbool van verbondenheid - past niet bij deze performers. Hoeveel energie en overgave ze ook geven, het is niet hún uiting. Is dit Vandeveldes statement, of is het terughalen domweg een slecht idee? Het resultaat, de fysieke uitputting, is overigens wel een mooi symbool voor de teleurstelling over de effecten van de sixties-tegencultuur.

Paradise Now (1968-2018) raakt aan veel complexe discussies en interpretaties. Het is een gemis dat juist het afsluitende deel, waarin de jongeren als in een sit-in - in een prachtig halfdonker - hun eigen verhaal doen, relatief kort is. Net als in 1968 laten ze het publiek tussen hen in plaatsnemen, maar hun woorden zijn anders: rustig en zorgvuldig geformuleerd. Hun visies op leven 'zonder hoop', op het belang van solidariteit,

zachtheid en bewust leven, hadden meer tegenwicht aan de geschiedenis
mogen geven, ook fysiek.
